

Sygn. akt XXVII Ca 411/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maja Smoderek
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. K.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 8 września 2017 r., sygn. akt II C 2176/17

1. oddała apelację;
2. zasądza od A. K. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSO Maja Smoderek

Sygn. akt XXVII Ca 411/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 lipca 2016 roku A. K. wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na jej rzecz kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 03 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w sprawie o sygn. akt II Nc 8219/16 w dniu 20 grudnia 2016 r. referendarz sądowy w Sądzie I instancji uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pismem z dnia 24 stycznia 2017 roku powódka cofnęła pozew w zakresie dochodzonej nim kwoty 400 euro, jednocześnie podtrzymując żądanie pozwu, co do kwoty 71,90 euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05 września 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu pisma wskazała, że w dniu 05 września 2016 roku pozwana spółka wpłaciła na rzecz powódki kwotę 1 742,20 zł, stanowiącą równowartość 400 euro według kursu średniego obowiązującego w dniu dokonania płatności. Otrzymane środki strona powodowa w pierwszej kolejności zaksięgowała na poczet należności odsetkowych za okres od dnia 04 sierpnia

2014 roku do dnia 05 września 2016 roku, a w dalszej kolejności na poczet należności głównej, zatem do zapłaty pozostało 71,90 euro.

W dniu 16 lutego 2017 roku pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz przyznanie od powódki na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 08 września 2017 r. pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut przedawnienia roszczenia odsetkowego dochodzonego przez powódkę.

Wyrokiem z dnia 8 września 2017 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie umorzył postępowanie w zakresie żądania zapłaty kwoty 400 euro wobec cofnięcia pozwu w tej części, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił i orzekł o kosztach procesu.

Powyższy wyrok w części oddalającej powództwo oraz w zakresie kosztów procesu zaskarżyła powódka zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 117§2 zd. 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy poprzez złożenie oświadczenia z dnia 16 sierpnia 2016 r. i realizację płatności pozwana zrzekła się zarzutu przedawnienia; błędne zastosowanie terminu przedawnienia określonego art. 778 k.c. dla roszczeń wynikających z nieprawidłowej realizacji umowy o imprezę turystyczną; art. 118 k.c., poprzez jego niezastosowanie, w zw. z odesłaniem do jego stosowania treścią art. 11 ustawy o usługach turystycznych, w zw. z treścią art. 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia (WE) 261/2004- co doprowadziło do błędnego uwzględnienia podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia; oraz niezastosowanie trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia odsetkowego, w sytuacji spełnienia świadczenia głównego przez pozwaną; naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 §. 1 w zw. z art. 328 §. 2 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów, w sposób wadliwy (z pominięciem treści oświadczenia woli zawartej w e-mailu z dnia 16 sierpnia 2016 roku i transakcji z 5 września 2016 roku stanowiących o uznaniu roszczenia oraz zrzeczeniu się przez pozwaną zarzutu przedawnienia), niewszechstronny, to jest bez uwzględnienia całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności, bez uwzględnienia jednolitej linii orzeczniczej Sądu Okręgowego w Warszawie, w zakresie zastawania 10 letniego terminu przedawnienia przedmiotowego roszczenia, w dniu wytoczenia powództwa; art. 98 k.p.c. poprzez niezasądzenie na rzecz strony powodowej kosztów procesu, pomimo uznania jej za stronę wygrywającą postępowanie; art. 102 k.p.c., poprzez jego błędne zastosowanie, w sytuacji w której wytoczenie powództwa przez konsumenta jest konsekwencją przyjętego przez pozwaną modelu biznesowego, polegającego na nieuwzględnianiu zasadnych roszczeń swoich klientów, w drodze polubownego postępowania reklamacyjnego.

Skarżąca wniosła o zmianę punktu II skarżonego wyroku, poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 52,38 euro wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości za opóźnienie liczonymi od dnia 6 września 2016 roku do dnia zapłaty oraz zmianę punktu III skarżonego wyroku, poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu, wg spisu kosztów, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji i zasądzenie na rzecz strony skarżącej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. ograniczono uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Należy wskazać, iż w dniu 17 marca 2017 r. Sąd Najwyższy rozstrzygając pytanie prawne zadane przez Sąd Okręgowy w Warszawie podjął uchwałę, stwierdzając, że „roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k.c.” (vide: uchwała SN z dnia 17 marca 2017 r., sygn. akt III CZP 111/16). Powyższa uchwała w sposób

kompleksowy zbadała możliwość zastosowania do powyższego rozporządzenia (WE) przepisów o przedawnieniu roszczenia przewidzianych w art. 35 konwencji montrealskiej, art. 208 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze oraz art. 778 k.c. i art. 118 k.c. Sąd Najwyższy odniósł się również do charakteru odszkodowania przewidzianego w tym akcie prawnym wskazując, że odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 261/2004 stanowi cywilnoprawną kompensację szkód materialnych i niematerialnych, związanych z nienależytym wykonaniem przez przewoźnika zobowiązania wynikającego z zawartej umowy przewozu.

Odnośnie zarzutu naruszenia art. 117 §2 zd. 2 k.c. należy wskazać, że ponieważ przepisy Kodeksu cywilnego nie zastrzegają specjalnej formy zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, może ono nastąpić zarówno poprzez zachowanie dłużnika, które wprost wyraża wolę zrzeczenia się tego zarzutu, jak i w drodze wykładni, jeśli w zachowaniu dłużnika w stopniu dostatecznym można dopatrzeć się woli zrzeczenia się zarzutu przedawnienia (wyr. SN z 12.10.2006, I CSK 119/06, Legalis; powołany już wyr. SN z 16.2.2012 r., III CSK 208/11). W szczególności zrzeczenie się zarzutu przedawnienia nie wymaga zachowania formy pisemnej. W przypadku dorozumianego zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, należy uwzględnić czy działanie dłużnika skierowane było na wywołanie skutku w postaci zrzeczenia się tego zarzutu (tak SA w Szczecinie w wyr. z 17.2.2005 r., I ACa 13/05, OSA 2006, Nr 9, poz. 31; podobnie SN w powołanym wyżej wyr. z 19.3.2002 r., IV CKN 917/00). Trafne jest również spostrzeżenie SN w wyr. z 21.7.2004 r. (V CK 620/03, Legalis), zgodnie z którym nie sposób uznać za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia każdego zachowania się dłużnika zmierzającego do zaspokojenia roszczenia, np. zapłacenie odsetek. Tylko wówczas można przyjąć dorozumiane oświadczenie woli dłużnika o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia, gdy jego zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia wynika w sposób niewątpliwy z towarzyszących temu oświadczeniu okoliczności. Nie należy pochopnie przyznawać waloru zrzeczenia się zarzutu przedawnienia zachowaniom dłużnika, które mogą być wytłumaczone w inny sposób. W szczególności częściowe spełnienie roszczenia nie może być, w braku innych wskazówek, uznane za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, gdyż dłużnik mimo przedawnienia pozostaje nadal zobowiązany i może chcieć część swojego zobowiązania wykonać, nie pozbawiając się jednocześnie zarzutu pozwalającego łatwo uchronić się od realizacji dalszych obowiązków (tak trafnie B. Kordasiewicz, w: SPP, t. 2, 2008, s. 564).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia nie sposób uznać oświadczenia z dnia 16 sierpnia 2016 r. o wypłacie odszkodowania w wysokości 400 euro na podstawie decyzji z H. A. w (...) nakazującej wypłatę odszkodowania oraz dokonanie przelewu tych środków w dniu 5 września 2016 r. Zdaniem Sądu II instancji z powyższego zachowania pozwanego nie wynikał zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia a jedynie wykonanie ww. decyzji.

W ocenie Sądu Okręgowego podjęcie przez pozwanego powyższych czynności nie mogło być również zakwalifikowane jako uznanie roszczenia ostatecznie dochodzonego przez powoda, bowiem nie może wywołać skutku prawnego dokonanie uznania roszczenia po upływie terminu jego przedawnienia. Przerwaniu podlegać może bowiem wyłącznie termin, który jeszcze biegnie, a nie ten, który już upłynął (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 października 2016 r., sygn. akt I ACa 1094/15).

Tym samym, na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty apelacyjne sprowadzające się do naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa materialnego dotyczącego przedawnienia się roszczenia z tytułu opóźnionego lotu.

Powód dochodził odszkodowań za opóźnienie lotu, który miał miejsce w dniu 3 sierpnia 2014 r. Natomiast z powództwem o ich zasądzenie wystąpił dopiero w dniu 14 lipca 2016 r. (data prezentaty sądu). Mając zatem na uwadze, że zgodnie z najnowszym stanowiskiem Sądu Najwyższego roszczenia tego typu ulegają przedawnieniu stosownie do regulacji art. 778 k.c. z upływem roku od dnia wykonania przewozu, roszczenie nie mogło zostać uwzględnione z uwagi na skutecznie podniesiony zarzut przedawnienia tak w zakresie roszczenia głównego, jak i co do roszczenia ubocznego w postaci odsetek za opóźnienie (które uległy przedawnieniu wraz z przedawnieniem roszczenia głównego). O ile bowiem zgodnie z art. 118 k.c. roszczenie o zasądzenie odsetek za opóźnienie przedawnia się w terminie trzyletnim (z uwagi na fakt, iż należą one do świadczeń okresowych) to powyższe roszczenie uboczne nie może się jednak przedawnić

później niż roszczenie główne, co wynika z jego akcesoryjnego charakteru. Tym samym chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 118 k.c.

Brak było również podstaw do przyjęcia, że Sąd Rejonowy dokonał ustaleń faktycznych z pominięciem części materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Jak bowiem wyżej wskazano zachowanie pozwanego po wydanej decyzji administracyjnej, na skutek której doszło do wypłaty powódce odszkodowania nie mogło być potraktowane za uznanie roszczenia ubocznego, czy tym bardziej za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Tym samym dostrzegając dowody w postaci korespondencji e-mail z dnia 16 sierpnia 2016 r. oraz dokument przelewu świadczeń na rzecz powódki brak było podstaw do poczynienia w oparciu o nie odmiennych ustaleń faktycznych i wywodzenia na ich podstawie innych skutków prawnych niż poczynił Sąd I instancji.

Sąd II instancji nie dopatrywał się również nieprawidłowości w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie odstąpienia od obciążania pozwanych kosztami postępowania sądowego należy ocenić jako trafne. Należy podkreślić, iż decyzja o zastosowaniu w danej sprawie art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym Sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstąpienie, i w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2006r. w sprawie III CK 221/05, LEX 439151). Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest podstaw do stwierdzenia, że granice sędziowskiego uznania w tej kwestii zostały w niniejszej sprawie przekroczone. Sąd Rejonowy trafnie ocenił, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c. mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, tj. fakt niesumiennego zachowania powódki względem pozwanego, w stosunku do którego skarżąca prowadziła równocześnie dwutorowe postępowania odnoszące się do tego samego roszczenia (administracyjne i sądowe). W tej sytuacji pomimo spełnienia przez pozwanego świadczenia w toku niniejszego postępowania (co skutkowało uznaniem go za stronę przegrywającą postępowanie w tym zakresie) za niezasadne należało uznać obciążenie go kosztami niniejszego postępowania na ogólnych zasadach.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c., zaś o kosztach postępowania apelacyjnego zgodnie z art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z §2 pkt 1 i §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Maja Smoderek